KUNŠTÁTSKÝ ZPRAVODAJ

informační zpravodaj města Kunštát

ROČNÍK XVIII. | www.kunstat.eu | SRPEN 2013

OTÁZKA PRO STAROSTU

Přesně před rokem jste odpovídal na dotaz jaké jsou plány s prostorem bývalé obřadní síně v KD – klubovna, učebna, školící místo…. jak se situace konkrétně vyvíjí dnes?

Hlavním problémem v dalším využití bývalé obřadní síně byl samostatný nezávislý přístup. Město má k dispozici studii, která velmi elegantně, ale bohužel nákladně, tento problém řeší nejen krytým externím schodištěm, ale i prostorným výtahem a přístupovou chodbou s možností skladovacích prostor a propojením sálu s výletištěm. Investice od pěti milionů výše bez výhledu na vhodný dotační titul. Proto se rada města rozhodla najít schůdnější a lacinější variantu a oslovit širší spektrum projektantů. Doufám, že řešení přístupu bude v brzké době k dispozici a my budeme moci nabídnout nové klubovní prostory, o jejichž využití určitě bude zájem.

Kinematograf bratří Čadíku již potřetí o prázdninách v Kunštátě.

MĚSTO KUNŠTÁT

Informace o činnosti Rady města

V měsíci červenci se Rada města na svém zasedání mimo jiné zabývala:

- aktuálním stavem v připojení nemovitostí na novou kanalizaci a schválila zaslání žádosti vodohospodářskému orgánu o provedení státního vodohospodářského dohledu u 21 nemovitostí nepřipojených na kanalizaci k prověření jejich dosavadního způsobu likvidace splaškových vod.
- postupem prací na realizaci kalové koncovky na čistírně odpadních vod
- rozhodla vypsat výběrové řízení na:
  - zhotovitele opravy obvodové zdi na starém hřbitově
  - provedení demolice budovy č.p. 36 (Stará škola)
- vyhodnocením výběrového řízení na zpracování architektonické studie na zvýšení kapacity MŠ a rozhodla zadat zpracování studie Ing. Ladislavu Havelkovi, Boskovice, který podal nejvýhodnější nabídku
- pohledávkami a závazky města
- opravami místních komunikací a chodníků
- pronájmem nemovitostí a pozemků ve vlastnictví města
- prodloužením nájemních smluv na pronájem bytů

Zastupitelstvo města dne 27. 6. 2013

- vzalo na vědomí:
  - přehled vyúčtování dotace akce „Panská zahrada“
  - zprávu o činnosti kontrolního a finančního výboru
  - zprávu o činnosti Rady města
- rozhodlo o zrušení výběrového řízení na zpracování projektu pro stavební řízení na výstavbu plaveckého bazénu u ZŠ včetně zajištění vyjádření DOSS vzhledem k tomu, že nesplnilo očekávání a schválilo vyhlásit nové výběrové řízení formou otevřeného výběrového řízení
- schválilo:
  - rozpočtové opatření č. 1/2013
  - výsledky inventarizace majetku, pohledávek a závazků podle stavu k 31. 12. 2012
  - po projednání závěrečného účtu města za rok 2012 a Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření města za rok 2012 vyslovuje souhlas s celoročním hospodařením, a to bez výhrad.
  - účetní závěrku města Kunštát za rok 2012
  - vyřazení majetku dle předloženého seznamu
  - prodej a směnu pozemků
  - prodloužení stávající prodejní ceny pozemků v ul. Sadová do 30.9.2013
  - vypsání výběrového řízení na zhotovitele akce „Rekonstrukce lesních cest na Kunštátsku“

Kalendář 2014

Město Kunštát připravuje vydání dalšího nástěnného kalendáře historických fotografií pro rok 2014. Opět bude sestavený z unikátních fotografií našeho města z období 19. a 20. století na téma – ulice Kunštátu. Kalendář bude k prodeji již ve dnech Hrnčířského jarmarku 13. - 15. září v informačním centru. Prosíme občany, kteří ještě vlastní různé historické fotografie, o jejich zapůjčení. Pomůžete rozšířit náš historický archív. Po naskenování je majitelům ihned nepoškozené vrátíme. Obracejte se, laskavě, na městskou knihovnu.

Finanční odbor MěÚ upozorňuje občany, že úhrada poplatku za odvoz TDO byla do 30. 6. 2013. Žádáme občany, kteří ještě úhradu neprovedli, ať tak učiní co nejdříve.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Konec školního roku

V návaznosti na články v červencovém čísle KZ, přijměte čerstvou informaci o současném dění ve francouzském školství, která souvisí s modernizací výuky v kunštátské škole.

Nová kniha o přestavbě francouzského školství upoutala moji pozornost; opětovně ji pročítám a dělám výpisky. Ministr školství ve Francii poprvé napsal: 50% školáků v 15 letech má potíže se čtením a psaním! Ministr školství Vincenc Peillon vložil do své knihy REFONDONS L'ECOLE (Edition SEUIL, Paris, février 2013, 150 stran) program k přestavbě francouzského školství. Zdůrazněna je důležitost mateřské školy s výukou cizích jazyků. Základní škola musí vybudovat přechod do praktického života s orientací dalšího studia a „formation professionnelle". Objevuje propast v dosavadní přípravě mládeže pro INDUSTRIALIZACI !...a další zajímavosti nazvané „Pro budoucnost našich dětí !"

Po několik století, Francie je ústředním „nervem" složitého vývoje v Evropě a tím i v naší rodné zemi. V 19. století Francie „nabírá váhu" koloniální politikou, rakouská monarchie naopak industrializaci se školstvím orientovaným tímto směrem. V té době se česká území vyvíjejí v oblasti rukodělné a průmyslové výroby, což zůstalo výhodou pro naši zemi podnes. Český KOVO-průmysl, s podstatně lacinější výrobní pracovní silou, je v současnosti přednostním partnerem prosperujícího německého průmyslu. Pro naši zemi tato situace je vyhodná v oblasti zaměstnanosti. Ve „tvorbě bohatosti," čili zisku z české práce, ten zůstává značně (bohužel) v rukou zahraničních „držitelů" výrobních závodů v Česku. Nové politické vedení českého státu může pro budoucnost příznivě ovlivnit danou situaci k investování tohoto zisku do INDUSTRIALIZACE v naší zemi. V Evropské unii narůstá politická rivalita a nezaměstnanost. Ekonomický rozmach Číny mění světovou situaci. Čínský prezident při návštěvě několika zemi Afriky v březnu 2013 podepsal nevídané smlouvy, které potvrzují nové přerozdělení světového trhu a „novodobou kolonizaci" Afriky. Neúprosná ekonomická válka „je vedena" s diplomatickým čínským usměvem...

Nejsrozumitelnější vysvětlení je v definici V.G.d'Estainga (Prezident Francie 1974-81): EKONOMIE SE STALA UNIVERZÁLNÍM PRAVIDLEM SOUČASNÉHO SVĚTOVÉHO TRHU. PLATÍ PRO VŠECHNY ZEMĚ A DEFINUJE MEZINÁRODNÍ VZTAHY.

Kunštátská škola má ve svém držení ojedinělý dokument, kde EKONOMICKO-EKOLOGICKÝ ŽIVOTNÍ CYKLUS AUTOMOBILU JE VYŘEŠEN !

Naše kniha „Ocelové srdce průmyslového světa a recyklace kovů" umožňuje nahlédnout do ekonomického světa. Kniha je příznivě posouzena rektorem ČVUT profesorem Václavem Havlíčkem v Praze, jako informace pro žáky základních škol. Novinový příspěvek profesora V. Havlíčka je zařazen na straně 54 jmenované knihy. Několik výtisků je nabídnuto kunštátské veřejnosti v městské knihovně.

Ve Francii, červenec 2013, J.R.

SDH KUNŠTÁT

Dne 13. července 2013 se v Orlickém Záhoří v Orlických horách uskutečnil již 6. ročník Orlicko-Bystřického poháru v požárním sportu. V rámci letošního ročníku se společně utkalo 11 soutěžních družstev mužů a 2 družstva žen. Družstvo SDH Kunštát se jmenované soutěže zúčastňuje pravidelně od prvního ročníku. Po loňském dramatickém, a pro mnohé překvapivém vítězství kunštátského družstva, potvrdil tento tým (ve složení: Marvan Jaroslav, Peterka Pavel, Blaha Oldřich, Kučírek Martin, Vaněrka Jan, Holek Milan a Peška Martin) jednoznačně svou roli oprávněného favorita a v silné konkurenci opět zvítězil a získal tak již podruhé za sebou krásný putovní pohár. Vítězství je o to cennější, že dosaženým časem byl utvořen nový traťový rekord. Pohár převzali naši hasiči z rukou senátora Královéhradeckého kraje JUDr. Miroslava Antla, starosty obce Orlické Záhoří Vojtěcha Špinlera a velitele SDH Orlické Záhoří Karla Vychytila. Na závěr bych chtěl poděkovat našemu soutěžnímu družstvu i všem ostatním zúčastněným členům kunštátského hasičského sboru za příkladnou reprezentaci hasičů samotných i města Kunštát a přeji jim mnoho štěstí v příštím ročníku soutěže. Pevně doufám ve zlatý hattrick.

starosta SDH Kunštát

OZNÁMENÍ

XXI. Hrnčířský jarmark

Přípravy XXI. Hrnčířského jarmarku jsou v plném proudu. V této souvislosti se obracíme na zájemce o pořadatelskou pomoc ve věku od 18-ti let. Zájemci se mohou přihlásit na MÚ nebo v městské knihovně.

Program jarmarku na www.kunstat.eu

Pochod krále Jiřího

Sdružení nezávislých kandidátů informuje, že bude pořádat IV. ročník obnoveného POCHODU KRÁLE JIŘÍHO na nových tratích dne 14. září v rámci Hrnčířského jarmarku. Účastníci dlouhých tratí obdrží jako dárek vstupenky na jarmark. Podrobné informace se dozvíte v příštím čísle tohoto zpravodaje.

Využijte rekvalifikační kurz ZDARMA

V rámci projektu Tvorba vzdělávacích programů pro chůvy ve vazbě na Národní soustavu kvalifikací nabízí firma I love pets s.r.o. účast v rekvalifikačních kurzech:

1. Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky
2. Chůva pro dětské koutky
3. Základy podnikání pro chůvy
4. Péče o dítě s lehkým zdravotním znevýhodněním
5. Péče o dítě s poruchami chování, řeči a rizikem dyslexie
6. Péče o dítě s odlišným životním způsobem

Kurzy probíhají od října 2013 v Kunštátě.

Účastníkům pilotáže je hrazeno cestovné i stravné po celou dobu docházky.

V rámci pilotních programů účastníci nehradí žádné kurzovné.

Vice info naleznete na www.ceskachuva.cz

MISTROVSTVÍ ČR V TRUCK TRIÁLU 2013

17. – 18. srpna 2013
Pískovna Kora v Kunštátě

Program:

SOBOTA
7.00 – 10.00 Přejímky vozidel
10.00 – 10.15 Rozprava a zahájení závodů
10.30 – 18.30 Soutěže v sekcích
20.00 – 24.00 Diskotéka s Karlem Fialou

NEDĚLE
8.45 – 9.00 Rozprava a zahájení závodu
9.00 – 16.00 Soutěže v sekcích
16.00 – 17.00 Volné jízdy (ukaž, co umíš)
17.00 – 18.00 Vyhlášení výsledků

LITERÁRNÍ RUBRIKA

Knihy knihovny kunštátské

„Milý příteli, jsi hodný, žes mně napsal. Byl jsem za fakultu v sobotu na pohřbu Františkově v Kunštátě, bylo to nesmírně smutné, ale až příliš velkolepě aranžované, na náměstíčku byl vztyčen velmi vysoký černý katafalk, u něhož stálo dvanáct členů milice a z podstavce mluvila řada řečníků, také dva polští básníci, a tak nejmilejší z toho byl jediný zpěv školních kunštátských dětí, bylo to přiměřené, to se patřilo.“

Tato slova napsal jeden z blízkých přátel Františka Halase, spisovatel, romanopisec Jaromír John svému příteli v dopise ze 7. listopadu 1949. Uvádím tuto ukázku z Johnovy rozsáhlé korespondence mimo jiné proto, že nedávno byl při úklidu městského úřadu objeven filmový kotouč se záznamem Halasova pohřbu, dokument který nejspíš nikdo nikdy nespatřil! Jakési kunštátské „hledání ztraceného času“. Ale zpět k Jaromíru Johnovi, vlastním jménem doktoru Bohumilu Markalousovi (1882 - 1952). Je autorem rozsáhlého díla. Nejspíš nejznámější jsou jeho Večery na slamníku, povídková knížka zpracovávající osudy vojáků za první světové války. John prý tajně žárlil na úspěch Haškova Dobrého vojáka Švejka. Když prosí Josefa Ladu o ilustrace do své knížky, tvrdí, že ve svých čtyřiceti povídkách má aspoň třicet Švejků... Světové proslulosti si však dobyl Švejk jediný – ten Haškův.

John byl ovšem člověkem mimořádného formátu: Redaktor brněnských Lidových novin. Jazzový klavírista. Estetik, který uveřejnil mimo jiné dlouhé interview s T. G. Masarykem na téma estetika a výchova. V Brně založil časopis „informativně mezinárodního rázu“ o uměleckém průmyslu. Prosazoval nové začínající malíře a ilustrátory, objevil například Ondřeje Sekoru. Johnův pražský rozmach byl především společenský. V Sylva-Tarouccovském paláci Na příkopech založil Společenský klub, měl (jako znalec jazyků a bývalý student pařížské Sorbonny) na starosti všechny oficiální návštěvy. Sám však středobod svého všestranného díla nalézal v komponování rozsáhlých románů. Pro jejich látku často sahal k historickým materiálům, které dále zpracoval a včlenil do románové osnovy. Šlo o dávné dopisy či paměti, naivní lidové zápisky i strohé úřední listiny.

Odstěhoval se v třicátých letech z Prahy, aby se mohl plně soustředit jen na literaturu. Jak těžká léta ho, a nejen jeho, čekají, nemohl mít tušení. O všech těchto vzestupech a strastech mimořádného člověka vypovídá jedinečná korespondence s přáteli a umělci, epistolografické dílo zachycující bezprostředně svou dobu. Adresáty jsou například Petr Bezruč, F. X. Šalda, Jiří Karásek ze Lvovic, Josef Mach, Eduard Bass, Josef Lada, Vladislav Vančura, František Halas...

Pokud sáhnete po tomto svazku s názvem Polohy srdce, budete v dobré společnosti. A to je poklad nad poklady. Předtím by bylo dobré přečíst si některý z Johnových románů a tohoto neprávem pozapomenutého autora oprášit. Jeho mnohé názory a postřehy jsou překvapivě aktuální. Byl totiž velkým znalcem nezbadatelných propastí – i mělčin – lidského nitra.

JOHN Jaromír, POLOHY SRDCE, Československý spisovatel, Praha 1982 *-v.o.-*

PODĚKOVÁNÍ

Rodičům Motýlků

V těchto novinách často někdo někomu děkuje. Je to skvělé, když jsou lidé na sebe milí a ohleduplní. Ale co mně paměť slouží, tak si nevzpomínám, že by určitá celá skupina rodičů někdy takto poděkovala učitelům, kteří se celý rok snaží jejich děti něco nového naučit, ukázat nebo je jen vychovávat být dobrým občanem. Často i nad rámec svých povinností. V tomto rodiče Motýlků, kteří v minulém čísle KZ veřejně složili poklonu dvěma učitelkám z MŠ, tedy asi drží krásné prvenství. Věřte, že pro kantora je úsměv, milé slovo a vidina toho, že rozumní rodiče s učiteli táhnou za jeden provaz, pěknou odměnou a pohlazením po duši za jejich energii a péči o jejich děti. V dnešní uspěchané době se spíše setkáváme s kritikou, dokonce i žalobami, a proto dovolte, abych jménem jmenovaných učitelek smekl pomyslný klobouk před rodiči Motýlků. Jste skvělí...

L. Dostál

KULTURA

Správa státního zámku Kunštát
Vás srdečně zve na již tradiční koncert brněnské kapely

ČANKIŠOU

v sobotu 17. srpna 2013 od 19 hodin
na zámeckém nádvoří

* * *

Brněnské Divadlo FACKA
představí hru

PIEROTOVA DOBRODRUŽSTVÍ

v sobotu 24. srpna 2013 od 19 hodin
na zámeckém nádvoří

BENÁTSKÁ NOC

pátek 23. 8. 2013
výletiště v Rudce u Kunštátu

Program od 19.00:
Silent Hill
The Baetles Girls
Dámský a pánský striptýz
Velký ohňostroj

Celým večerem bude provázet kapela MEDIUM

Vstupné 120,- Kč
od 19.00 do 20.00 / 50,- Kč
www.benatskanoc.eu
Pořadatel:
Sdružení složek Rudka

Kruh přátel umění a Město Kunštát
Vás zvou na

TRADIČNÍ SETKÁNÍ DECHOVEK

v neděli 25. srpna 2013 ve 14.00
na výletišti za KD
(v případě nepříznivého počasí v sále KD)
Vstupné dobrovolné, občerstvení zajištěno.

Sdružení složek Rudka nabízí k pronájmu RUDECKOU HOSPODU včetně společenského sálu s kuželkářskou dráhou a venkovní zahrádkou.
Bližší informace Vám budou sděleny zde:
tel. 721 997 673 – J. Grenar
tel. 606 920 940 – V. Neudert

HISTORICKÁ RUBRIKA

Reliéf krále Jiřího na hradě Litice nad Orlicí IV. část

V posledním povídání o sochařském zpodobnění krále Jiřího se dostaneme na Jiříkovo kultovní sídlo, kterým Litice měly být, možná i pro panovníka ve své době byly. Litice leží v ohbí řeky Divoké Orlice, mezi městy Vamberk a Žamberk. Do historie tohoto hradu se významnou měrou zapsal rod pánů z Kunštátu. Již roku 1371 patřil hrad Litice Bočkovi z Kunštátu. Po jeho smrti panství i hrad převzal jeho stejnojmenný syn. Zemřel roku 1416 a Litice připadly jeho synovi Viktorinovi z Kunštátu a Poděbrad, otci Jiříka, pozdějšího krále.

Hrad Litice nad Orlicí

S reliéfy na vstupní bráně tohoto majestátného hradu nás seznamuje kastelán hradu Litice nad Orlicí.

Na vstupní bráně hradu Litice se dochovalo několik zajímavých kamenosochařských prací, které pocházejí pravděpodobně z doby Jiřího z Poděbrad. Litice zdědil Jiří v roce 1427 a vlastnil je až do svého skonu 1471.

Samotná brána je součástí vnějšího opevnění postaveného zřejmě po roce 1450.

Brána má dva vstupy, menší pro pěší a větší pro povozy a jezdce.

Nad vstupem pro pěší se nachází erbovní deska s dosud čitelnými nápisy. V horní části desky je čelně natočená kolčí přilbice s českým lvem a dvěma kunštátskými znaky v klenotu. Přilbice přetíná na dvě poloviny latinský nápis: *Panujícímu léta páně 1468 králi Jiřímu.* V dolní části desky je pak vytesán český nápis: *Tato věž dělána za nejjasnějšího krále Jiřího, Českého krále, Markrabí moravského.* Deska dále obsahuje 4 znaky: český, moravský, hornolužický a kunštátský.

Součástí římsy napravo od branky pro pěší je deska s erbem. Tento erb bývá přisuzován Tuněchodským z Poběžovic. Mohl patřit správci, který se podílel na řízení přestavby hradu.

Římsa nad bránou přechází ve své levé části v desku s mužskou hlavou s vousy. Nad ní je umístěna sedící mužská postava v dlouhém šatu s nápisovou páskou přes pravé rameno. Nápis na ní je dnes ale bohužel nečitelný. Reliéf bývá někdy považován za zobrazení krále Jiřího. Postava však nemá královské insignie a ani jiné znaky, které by to potvrzovaly.

Nad sedící postavou je další deska s reliéfem, který může zobrazovat kamenického mistra s kladívkem. Osazení této desky však může být až druhotné.

Ing. Dalibor Urban – kastelán hradu Litice

Erbovní deska na vstupní bráně hradu

Děkujeme touto cestou Janě a Vítu Ondráčkovým za laskavé upozornění na tuto významnou památku, která jak je z textu patrné, měla ve své době velký význam pro pány pocházející z Kunštátů.

Poděkování patří i kastelánovi hradu Litice Ing. Daliboru Urbanovi za poskytnutý text a fotografie uveřejněné v Almanachu vydaném k 555. výročí korunovace Jiřího českým králem. *-j.k.-*

SLOUPEK

Hrnčířství v Semipalatinské oblasti západní Sibiře počátkem XX. století

VILÉM PRAŽÁK IV. část

Publikováno v etnografickém časopisu Český lid, roč . 45/1958.

Vypalování a polévání hotových nádob bylo rovněž primitivní. Po vysušení je prostě zdejší hrnčíři nakladli do normálních domácích pecí, sloužících na pečení chleba a na vaření a postavených v obytné jizbě. Nepoužívali tedy k pálení nádob žádných speciálně k tomu účelu zařízených pecí hrnčířských, sebeprimitivněji vybudovaných (např. pecí sklípkových, vyhloubených do břehů, polních pilířovitých apod.), jak tomu bylo jinde.

Také úprava střepu po vypálení byla při Irtyši prováděna velmi primitivně. Při výrobě nádob bylo tu užíváno hlíny nízko se vypalující. Proto také bylo možno vypalovati nádobu v chlebových pecích, kde se těžko dosáhlo vyššího žáru než 800 – 850 C. Vypálený střep z této hlíny byl měkký a silně nasákavý, irtyšští hrnčíři neznali tehdy glasur ani olovnatých, užívaných u nás od XV. stol. Aby přece dosáhli potřebné nepropustnosti nádob, polévali vypálené hrnce ještě za horka roztaveným máslem, aby se póry střepu zaplnily. Polévali je nejprve na vnější straně a zbytkem přepáleného másla potom i zevnitř, aby se nepropustnost stěn zlepšila. Po každém polití vkládali hrnec znovu do pece ještě horké – tento proces opakovali několikrát za sebou, až se póry máslem a plyny, při jeho přepalování vzniklými, zcela zaplnily. Jde tu tedy o způsob značně odlišný od onoho, jaký byl u nás i jinde praktikován, pokud se ještě nedospělo k užívání glasur (ač místy se ho užívalo i potom, a někde u nás se drží podnes). Je to tzv. „dušení“ či „zakuřování“ nádob.

Z toho všeho, co tu bylo právě uvedeno o hrnčířské výrobě v západní Sibiři na Irtyši, jak ji tam zastihl hrnčíř Cibulka za prvé světové války, je patrno, že se v ní uchovalo do té doby mnoho přežitků, jinde již opuštěných, a vykazující některé zvláštnosti v odborné literatuře dosud málo zaznamenané. A v tom právě je třeba spatřovati hlavní význam Cibulkových poznatků.

Poznatky, které získal hrnčíř Cibulka na Irtyši, jsou však pozoruhodny ještě s jiného hlediska než ryze odborného. A to svým doplňkem, v němž mně vylíčil, jak přistoupil k pokusu, aby tamní primitivní hrnčířskou výrobu zdokonalil a dovedl ji na vyšší stupeň na podkladě svých odborných znalostí, které získal jako řemeslně vyučený hrnčíř doma, v Kunštátě na Moravě.

Kunštátský zpravodaj vydává a zdarma rozšiřuje MěÚ Kunštát, tel.: 515 534 312, www.kunstat.eu, e-mail: podatelna@kunstat-mesto.cz, knihovna@kunstat-mesto.cz, uzávěrka příspěvků je vždy do 20. dne v měsíci. Tisk: Reprocentrum a.s., Bezručova 29 Blansko, tel.: 516 412 510 Redakční rada: V. Všianský, J. David, V. Ondráček, J. Nejedlý, R. Banyaová. Historická rubrika: J. Křepela. Město Kunštát jako vydavatel odpovídá pouze za příspěvky, které přinášejí informace z MěÚ a jsou autorizovány redakční radou. Za obsahovou a stylistickou stránku jiných příspěvků, včetně inzerce, vydavatel neodpovídá. Redakční rada si vyhrazuje právo tyto příspěvky krátit vzhledem k limitovanému rozsahu KZ.